

Pol Viñas publica 'No ets especial': "És impossible saber qui és autèntic"

L'assaig reflexiona sobre l'"ideal contemporani per excel·lència" a través de múltiples punts de vista

Pol Viñas (Campdevàrol, 2001) reflexiona sobre la identitat i la cultura en l'era de l'autenticitat a 'No ets especial', publicat per Ara Llibres. L'assaig es nodreix de múltiples punts de vista per reflexionar sobre què és l'autèntic, per què s'ha convertit en "l'ideal contemporani per excel·lència", com condiciona la identitat o com es percep en relació amb la cultura, la política, la comunicació o la llengua. L'autor sosté que tenir "tantes ganes de ser autèntic" pot derivar en un problema quan tot plegat porta a ser-ho "de formes en què realment no podem ser". De fet, subratlla que "és impossible" determinar qui ho és. "Som incapaços de saber quina és la identitat real de les persones", afegeix. A través d'una desena de capítols breus, Viñas reflexiona sobre un concepte que feia temps que tenia ganes d'abordar amb profunditat. "Sempre he tingut el dubte de si era simplement un terme buit o si estava relacionat amb altres coses, perquè realment existeix una preocupació general per l'autenticitat", reconeix, "se'n parla molt, però es fa superficialment, sense fer-ho de debò". L'autor recorda que la fórmula més fàcil de ser autèntic és no tenir cap preocupació per ser-ho, que malgrat tot topa amb una realitat on cadascú mira a la resta. "Et penalitzen si no tens una identitat prou buscada i és graciós perquè tendim a pensar que la gent no és prou original, sofisticada, intel·lectual... quan potser qui més personalitat té és la gent que menys pensa en la seva identitat". De fet, per Viñas no és fàcil determinar qui és autèntic i qui no perquè no és senzill copsar si darrere d'una identitat hi ha una cosa real, o bé una voluntat d'agradar als altres, o sentir-se més acceptat. Un fet que també s'aplica als judicis que es fan a l'exterior. "L'única manera de saber-ho és jutjar la persona pels seus actes, però una persona que fa cançons nostàlgiques no té per què ser trista, o un humorista no ha de ser sempre divertit", detalla. A l'assaig, l'autor posa el focus en diferents formats d'expressió que dialoguen amb la resta de contingut que es va presentant. Els pòdcasts, les newsletter o el photo dump són alguns dels que hi surten. "M'interessava perquè que en la seva pròpia forma incentiven a no expressar-se de forma autèntica, sinó presentar una versió que agradi a la resta, més superficial", explica. També considera que l'auge i la consolidació dels mateixos evidencia la importància que dona la societat al concepte d'autenticitat, però de forma "extraviada o viciosa". "Això es veu molt als pòdcasts, tota la gent que triomfa es diu que és autèntica i la resta, en comptes d'intentar agafar el motiu del triomf – que és parlar com un mateix – el que fa és intentar-ho imitar", opina. Viñas també aprofita per parlar de temes com el paisatge, la cultura i la llengua. En aquest darrer cas, concretament, sobre la catalanitat, que sovint oscil·la entre el reconeixement i la folklorització. "Tinc la sensació que, de la mateixa manera que critiquem molt la gent que fa coses en castellà, no critiquem prou la gent que fa coses en català i les fa d'una manera nociva", insisteix. "Al final per a molta gent parlar català és una manera de capitalitzar una identitat", assenyala, "escoltem pòdcast o seguim creadors de contingut en català precisament perquè ho fan en català que si fessin el mateix contingut en castellà, no seguiríem". Una situació que pot donar "incentius" a certs perfils per "no preocupar-se del contingut" com simplement de la forma, que és fer-ho en català. El concepte aura ha saltat recentment als titulars dels mitjans per la proliferació de les anomenades 'batalles d'aura', en les quals participen múltiples joves. Viñas recorda, però, que és un terme que ja fa molt temps que corre per internet i que no deixa de significar una cosa molt seriosa, que és aquesta pretensió d'autenticitat. "L'aura d'una persona és aquesta mena de brisa o aire al voltant, d'autenticitat, de ser un mateix", explica, "aquestes batalles porten a l'absurd l'anècdota perquè demostra fins a quin punt és ridícul això d'intentar ser diferent a la resta, si al final fan tots els mateixos gestos". Malgrat això, la cerca de la pròpia identitat no és senzilla, en part, degut a la quantitat d'opcions que té un a l'abast. "Abans estaves més limitat a l'hora de decidir què volies fer amb la teva vida, què volies ser", reflexiona l'autor, "ara es

peca del contrari perquè hi ha tantes possibilitats, tantes facilitats per ser qui volem ser que, en el fons, no acaben essent ningú". "Si això se suma al tema de la catalanitat, aquesta és cada vegada més superficial, més difusa, i es pot aplicar també a moltes altres identitats, que esdevenen simplificades". Per Viñas, la conclusió "lògica" del problema implica prendre's les coses seriosament i intentar buscar la veritat, tot i saber que no hi ha una autenticitat real. "La idea de narració m'interessa molt perquè, en el fons, quan busquem l'autenticitat – falsa o real – el que estem buscant és una forma d'explicar-nos i presentar-nos al món", conclou, "crec que potser la conclusió més evident és que hem de viure abans d'explicar les nostres vides i el que estem fent ara, és tot el contrari: explicar-nos i després intentar viure en conseqüència".

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2026/09/21/pol-vinas-publica-ets-especial-134506151.html>